



Fredrikstad kommune
Postboks 1405
1602 FREDRIKSTAD

Saksbehandler, innvalgstelefon
Anette Strømme, 22003654

Endring av frist for midlertidig tillatelse for anleggsaktivitet ved Dokka pumpestasjon som medfører utslipp av urensset avløpsvann til Glomma i Fredrikstad kommune

Statsforvalteren i Oslo og Viken har behandlet søknad om endret frist for midlertidig tillatelse til utslipp av urensset avløpsvann til Vesterelva, Glomma i forbindelse med omkobling av eksisterende pumpeledning fra pumpestasjonen Dokka.

Vi endrer fristen for gjennomføring av anleggsaktivitet som beskrevet i midlertidig tillatelse (tillatelse nr. 2022.0774.T) til 31.desember 2022. Hjemmel for endringen er forurensningsloven § 18-5.

Statsforvalteren fatter vedtak om gebyr på kr 10 500,- for behandling av saken.

Vi viser til søknad datert 19.10.2022 fra COWI AS, på vegne av Fredrikstad kommune, der det søkes om endring av frist i midlertidig tillatelse (tillatelse nr. 2022.0774.T) til overløpsutslipp til Vesterelva i Glomma i forbindelse med omkobling av eksisterende pumpeledning fra pumpestasjonen Dokka på Kråkerøy i Fredrikstad kommune.

Søknad

Midlertidig tillatelse med vilkår ble gitt den 30.09.2022. Det ble satt frist til 31.10.2022 for omkobling av pumpeledning som medfører utslipp av urensset avløpsvann til Glomma. Fredrikstad kommune ønsker å forlenge denne fristen til 31.12.2022, grunnet forsinkelser i arbeidet. Ettersom pumpeledningen skal kobles om i tørrværsperiode, så vil en forlenget frist gjøre det enklere å finne ett tidspunkt til å utføre arbeidet i tørrvær. Med forlenget frist vil kommunen og byggherren få bedre tid til å planlegge og eventuelt utsette omkoblingen i forhold til værforholdene. Utsettingen vil ikke medføre endringer i de forutsetningene som lå til grunn i søknaden datert 15.05.2022 og 14.09.2022, og for Statsforvalterens vedtak med vilkår av 30.09.2022.



Statsforvalterens vurdering

Vi viser til de vurderingene som fremkommer i vedtak av 30.09.2022 (vedlagt).

Konklusjon

Vi har vurdert søknaden og kommet frem til at en endring av fristen i den midlertidige tillatelsen fra 30.10.2022 til 31.12.2022, ikke vil medføre forurensningsmessige ulemper knyttet til virksomheten. En forlenget frist medfører at utslipp av urensset avløpsvann i forbindelse med omkobling av pumpeledning kan holdes utenfor vandring- og gyteperioden for sjøørret nederst i Glomma. Det forutsettes at virksomheten drives i samsvar med vilkårene som følger av tillatelsen og forurensningsregelverket for øvrig.

Vedtak om endring av frist i midlertidig tillatelse

Statsforvalteren endrer fristen i midlertidig tillatelse til utslipp av urensset avløpsvann fra anleggsarbeid ved tilkobling av ny pumpeledning, fra KP843 Dokka pumpestasjon til Vesterelva i Fredrikstad kommune, tillatelse nr. 2022.0774.T, datert 30.09.2022. Fristen endres fra 30.10.2022 til 31.12.2022.

Hjemmel for vedtaket er forurensningsloven § 18-5.

Vi viser til vilkår i midlertidig tillatelse av 30.09.2022.

Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel om gebyr datert 20.10.2022. Vi varslet sats 7 som i 2022 utgjorde kr 17 500,- for behandling av søknaden.

Statsforvalteren vedtar at forurensningsforskriftens § 39-4 sats 8 kommer til anvendelse i denne saken. Fredrikstad kommune skal betale kr 10 500,- for Statsforvalterens arbeid med tillatelsen. Hjemmel for vedtaket er forurensningsforskriften § 39-3, jf. § 39-4.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Innsats fra andre fagpersoner hos Statsforvalteren inngår også.

Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Klageadgang

Vedtaket, herunder plasseringen i gebyrklasse, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage



skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Anette Strømme
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Midlertidig tillatelse for anleggsaktivitet som medfører utslipp av urensset avløpsvann til Glomma

Kopi til:

Fredrikstad kommune
COWI v/ Ola Lunde Jaavall



Fredrikstad kommune
Postboks 1405
1602 FREDRIKSTAD

Saksbehandler, innvalgstelefon
Anette Strømme, 22003654

Midlertidig tillatelse for anleggsaktivitet som medfører utslipp av urensset avløpsvann til Glomma

Statsforvalteren i Oslo og Viken har behandlet søknad om midlertidig tillatelse til utslipp av urensset avløpsvann til Vesterelva, Glomma i forbindelse med omkobling av eksisterende pumpeledning fra pumpestasjonen Dokka. Vi gir midlertidig tillatelse etter forurensingsloven med fastsatte vilkår til omsøkt tiltak.

Statsforvalteren fatter vedtak om gebyr på kr 17 500,- for behandling av saken.

Tillatelsen gjelder fra dags dato til 31.oktober 2022.

Vi viser til søknad datert 15.05.2022 fra COWI AS, på vegne av Fredrikstad kommune, der det søkes om tillatelse til overløpsutslipp til Vesterelva i Glomma i forbindelse med omkobling av eksisterende pumpeledning fra pumpestasjonen Dokka på Kråkerøy i Fredrikstad kommune. Vi fikk tilsendt en oppdatert søknad med ytterligere dokumentasjon datert 14.09.2022, der estimert tidspunkt for arbeidene som medfører utslipp til elva er endret fra juni/juli til oktober 2022.

Søknad

Fredrikstad kommune skal anlegge ny og legge om eksisterende teknisk infrastruktur på Værsteområdet på Kråkerøy. Dette gjøres i forbindelse med større utbygginger for handel og næring i området. Arbeidene for bygging av «Værstetorvet syd» er i gang og er en del av gjeldende reguleringsplan «*Detaljregulering for del av Åsgård, fv. 108 og 451*» (plan ID 1083).

En større pumpeledning for avløp må legges om i forbindelse med utbyggingen i Værsteområdet. Pumpeledningen transporterer avløp fra KP834 Dokka pumpestasjon til Øra renseanlegg. Ny pumpeledning vil legges mens den eksisterende ledningen er i drift. I forbindelse med når den nye pumpeledningen skal knyttes til eksisterende ledning i hver ende, søker kommunen om å få slippe ut urensset avløpsvann i overløp til Glomma i en periode på 24 timer i løpet av oktober 2022. Dokka pumpestasjon som skal benyttes i perioden for omkobling, har utslipp til Glomma ved Værstedbroa i



nødoverløpet OL1. Omkoblingsarbeidene er planlagt utført på sen kveld/nattestid når tilrenning til pumpestasjonen er lav.

Fredrikstad kommune søker om å slippe ut urensset avløpsvann i en periode på 24 timer i oktober 2022. Estimert antall pe som kommunen søker om å slippe ut i forbindelse med omkobling er ca. 1880 pe BOF₅. Utslippsmengden er anslått til 605 m³ (7 liter/sek). I beregningene er det lagt til grunn tørrværsforhold. Dette vil utgjøre ca. 113 kg BOF₅, ca. 333 kg KOF og ca. 3,6 kg fosfor. Søker anslår at vannstrømmen i Vesterelva i Glomma, ved en vannstand på 50 – 100 m³/sek, vil gi en god fortykning av utslippet.

I søknaden oppgis følgende avbøtende tiltak for å minske ulempene ved overløpsutslippet til Vesterelva:

- I pumpestasjonen settes det inn et skumbrett/skjerm foran overløpskanten som kan holde tilbake flytepartikler/-slam og fett i avløpsvannet før det ledes ut i elva. Pumpestasjonen vil da fungere som en fettutskiller under omkoblingsperioden.
- Fredrikstad kommune stiller med sugebil som suger opp ansamling av partikler og fett foran skumbrettet i hele perioden med omlegging av pumpeledningen.

Det anses å være liten brukerinteresse knyttet til bading i oktober. Nærmeste allmenne badeplass er Farangen som ligger 5 km i luftlinje fra OL1. Det er ingen fritidsfiskeområder i nærheten.

Høring

Vi vurderer at tiltaket er av mindre miljømessig betydning fordi varigheten på utslipp av urensset avløpsvann er begrenset til 24 timer i oktober 2022.

Statsforvalteren i Oslo og Viken har ikke sendt søknaden om tillatelse på høring, da tiltaket vil være av mindre miljømessig betydning, jf. forurensningsforskriften § 36-9 andre ledd bokstav b.

Statsforvalterens vurdering

Generelt

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis etter forurensningsloven § 11 og fastsetter vilkårene etter § 16 i samme lov, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Disse rettsprinsippene omfatter vurdering i forhold til kunnskapsgrunnlaget, «føre-var-prinsippet», samlet belastning, miljøforsvarlige teknikker og at kostnader bæres av tiltakshaver.

Det er virkningene av den omsøkte virksomheten på det aktuelle stedet som er vurdert.

Lovgrunnlag og myndighet

Statsforvalteren i Oslo og Viken anser tiltaket som midlertidig anleggsvirksomhet. Vanlig forurensing fra midlertidig anleggsvirksomhet er i henhold til forurensningsloven § 8 første ledd punkt 3 tillatt uten behov for særskilt tillatelse etter forurensningsloven § 11. Dette forutsetter at anleggsdriften er å



anse som midlertidig og at forurensingen er å anse som vanlig. Anleggsvirksomhet anses som midlertidig dersom driftsperioden er på maksimalt 2-3 år. Medfører anleggsdriften en forurensing som må karakteriseres som ikke normal i forhold til art og omfang, vil det kreves en tillatelse etter forurensingsloven § 11.

På bakgrunn av at det planlagte utslippet er av større omfang og går urensset direkte til Vesterelva i Glomma, anser Statsforvalteren utslippet til å falle utenfor nevnte unntaksbestemmelser. Vi mener derfor at tiltaket vil kreve en tillatelse, jf. forurensingslovens § 11, jf. § 16.

Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for forurensing fra anleggsvirksomhet jf. rundskriv T-3/12.

Vurdering av forurensningspotensialet fra anlegget

Forurensing fra anleggsarbeidet med tilkobling av ny pumpeledning på Kråkerøy i Fredrikstad kommune vil medføre fare for forurensing i form av utslipp av urensset avløpsvann med innhold av organisk stoff, bakterier, miljøgifter og tungmetaller. Det kan også forekomme søppel i avløpsvannet.

Utslipp til vann

I anleggsperioden vil eksisterende pumpeledning være i drift mens den nye ledningen legges. Ved tilknytning av ny ledning vil det i en periode på 24 timer gå urensset avløpsvann i overløp til Vesterelva i Glommavassdraget ved OL1 ved Værstedbroa. Overløpet vil skje over 24 timer i oktober 2022.

Tilførsel av organisk stoff (BOF₅ og KOF), fosfor og nitrogen vil kunne føre til redusert oksygenforhold og negativ påvirkning på algevekst. Utslipp av urensset avløpsvann har større påvirkning i sommermånedene enn for eksempel i vintermånedene, med tanke på biologi og brukerinteresser i vassdraget.

Utslipp av urensset avløpsvann medfører også utslipp av bakterier. Utslippsperioden som er omsøkt, er i oktober er utenfor høysesongen for bruksinteresser som fiske og bading. Vi kan ikke se at det er registrert badeplasser i nærområdet til utslippspunktet ved Værstedbroa på Fredrikstad kommune sine hjemmesider. Søker opplyser om at nærmeste offentlige badeplass ligger 5 km i luftlinje fra utslippspunktet OL1 og at det ikke er fritidsfiskeområder i nærheten.

Utslipp til luft

Virksomheten skal ikke medføre støv og luktulemper av betydning for naboene.

Støy

Det er satt retningslinjer for støy i reguleringsplanen. Statsforvalteren anser at støy er godt nok ivaretatt og fulgt opp gjennom reguleringsplan og kommunens rutiner. Vi ser det derfor ikke som hensiktsmessig å sette egne grenseverdier for støy i tillatelsen.

Konsekvenser for naturmiljøet

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.



Det er ikke registrert funn av viktige naturtyper eller arter på tiltaksområdet i Miljødirektoratets database <https://kart.naturbase.no/> (19.05.2022).

Glomma har en viktig funksjon som gyte- og leveområde for mange fiskearter. Anadrom fisk som sjørøret vandrer opp Glomma i gyteperioden oktober/november. Utslipp av urensset avløpsvann i gyteperioden kan ha uheldig effekt på fisken. Ifølge søknaden er vannføringen i Glomma på høsten gjennomsnittlig 600 til 800 m³/sek, og det antas at 1/6 av Glommas vannføring tar veien gjennom Vesterelva, som da blir i størrelsesordenen 100 m³/sek i store deler av høstperioden. Med en forventet utslippsmengde av urensset avløpsvann på 605 m³ (7 liter/sek) så vil utslippet fortynnes raskt og Statsforvalteren vurderer at utslippet vil ha liten påvirkning slik utslippet er beskrevet.

Statsforvalteren vurderer at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og konsekvenser på miljøet. I og med at naturmangfold i liten grad berøres av tiltaket legger Statsforvalteren til grunn at det ikke er nødvendig å foreta vurderinger etter de andre miljøprinsippene i naturmangfoldloven §§ 9–12.

Vurdering etter vannforskriften

Tiltaket er en del av Vesterelva (Vann-Nett ID 002-4854-R), som er en av Glommas to hovedutløp til Ytre Oslofjord. Vesterelva har dårlig økologisk tilstand og ukjent kjemisk tilstand.

Glommas hovedutløp er knyttet til svært høy tilførsel av nitrogen, og området er betegnet som alvorlig problemområde, jf. Utredning av behovet for å redusere tilførselene av nitrogen til Ytre Oslofjord, NIVA og Havforskningsinstituttet, 22.03.2022.

Vannforskriften § 4 sier at *«tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand»*. Statsforvalteren mener at det på bakgrunn av tiltakets varighet, og med forutsetning at det gjennomføres avbøtende tiltak, ikke vil foreligge en vesentlig risiko for forringelse av miljøtilstanden i Vesterelva og Glomma. Statsforvalteren er derfor av den oppfatning at vannforskriften § 12 ikke kommer til anvendelse.

Samfunnsmessige hensyn

Utbygging og omlegging av infrastruktur på Værsteområdet på Kråkerøy er en del av gjeldende reguleringsplan *«Detaljregulering for del av Åsgård, fv. 108 og 451»* (plan ID 1083). Statsforvalteren gir tillatelse etter forurensingsloven for å sikre at miljøhensyn ivaretas under anleggsperioden.

Konklusjon

Vi har vurdert søknaden og kommet frem til at samfunnsnyttens virksomheten utgjør overstiger de forurensningsmessige ulemperne knyttet til virksomheten. Det forutsettes at virksomheten drives i samsvar med vilkårene som følger av tillatelsen og forurensningsregelverket for øvrig.



Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren gir Fredrikstad kommune en midlertidig tillatelse til utslipp av urensset avløpsvann fra anleggsarbeid ved tilkobling av ny pumpeledning, fra KP843 Dokka pumpestasjon til Vesterelva i Fredrikstad kommune. Tillatelsens varighet gjelder ut oktober 2022.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i § 16, i samme lov.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Vilkår

Statsforvalteren gir Fredrikstad kommune en midlertidig tillatelse (dette dokument, tillatelsesnummer 2022.0774.T) til overløpsutslipp til Vesterelva i forbindelse med omkobling fra eksisterende til ny pumpeledning til pumpestasjon KP834 Dokka med fastsatte vilkår:

- Tillatelsen gjelder fra dags dato til 31.oktober 2022. Virksomheten kan selv velge når omkobling av pumpeledning med påfølgende overløpsutslipp av avløpsvann skal gjennomføres innenfor denne tidsperioden, men overløpsutslippet skal ikke ha lengre varighet enn 24 timer.
- Arbeidet med omkobling skal skje i tørrværsperiode, og sen kveld/nattestid, når det er lav tilrenning til pumpestasjonen, dette for å minimere utslipp til vann.
- Det forutsettes at det utarbeides rutiner og tiltak for å minimere utslipp av avløpsvann til Vesterelva.
- All forurensing er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte vilkår, plikter tiltakshaver å redusere sine utslipp så langt dette er mulig uten urimelige kostnader.
- Virksomheten er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere vedkommende som skal gjennomføre tiltakene om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet. Tillatelsen fritar ikke Fredrikstad kommune for plikt til å betale erstatning for eventuell forurensingsskade, jf. forurensningsloven § 10 og kapittel 8.



- Det skal etableres en løsning som hindrer at avløpsavfall tilføres Vesterelva. Avløpsavfall skal fjernes minst en gang per døgn, eller oftere ved behov. Avløpsavfall skal leveres godkjent mottak.
- Fredrikstad kommune skal registrere og dokumentere hvor stor mengde urensset avløpsvann som slippes til Vesterelva. Utslippsmengder skal oppgis i pe BOF₅ og i vannmengder (m³).
- Virksomheten plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften).

Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at virksomheten overholder kravene i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og andre relevante forskrifter til disse lovene. Dette innebærer at det skal utarbeides en miljørisikovurdering, jf. internkontrollforskriften § 5 andre ledd, punkt 6. På bakgrunn av miljørisikovurderingen skal virksomheten utarbeide tilhørende planer og tiltak, samt en beredskapsplan. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som anleggsvirksomheten til enhver tid representerer.

Virksomheten skal også avvikhåndtere brudd på forurensingsregelverket i samsvar med bestemmelsene i internkontrollforskriften § 5 andre ledd, punkt 7. Dette inkluderer undersøkelse av årsakene til at avvikene har skjedd, vurdering og iverksetting av straktiltak for å rette avvikene og vurdering og iverksetting av tiltak for å hindre at lignende avvik skal skje på nytt. Dette skal dokumenteres skriftlig.

- Utslipet skal overvåkes under omkoblingsprosessen i anleggsfasen.
- Virksomheten skal sende sluttrapport til Statsforvalteren i Oslo og Viken innen seks uker etter at omkoblingen er gjennomført. Sluttrapporten skal evaluere gjennomføringen av tiltaket.

Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel om gebyr datert 20.05.2022. Vi varslet sats 7 som i 2022 utgjorde kr 17 500,- for behandling av søknaden.

Statsforvalteren vedtar at forurensningsforskriftens § 39-4 sats 7 kommer til anvendelse i denne saken. Fredrikstad kommune skal betale kr 17 500,- for Statsforvalterens arbeid med tillatelsen. Hjemmel for vedtaket er forurensningsforskriften § 39-3, jf. § 39-4.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Innsats fra andre fagpersoner hos Statsforvalteren inngår også.

Miljødirektoratet vil ettersende faktura.



Klageadgang

Vedtaket, herunder plasseringen i gebyrklasse, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Anette Strømme
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
COWI v/Atle Finstad